

Staffanstorps
kommun

Ordförandeskrivelse

[1]

2025-08-29
Ju2025/01510
DNR 2025-KS-432

Christian Sonesson
Kommunstyrelsens ordförande

Kommunstyrelsen

Staffanstorps kommuns yttrande över betänkandet ”Ett nationellt förbud mot tiggeri” (SOU 2025:83)

Beslut

Kommunstyrelsens ordförande föreslår kommunstyrelsens arbetsutskott besluta föreslå kommunstyrelsen besluta:

att till Justitiedepartementet avge föreliggande skrivelse som Staffanstorps kommuns yttrande över betänkandet ”ett nationellt förbud mot tiggeri” SOU 2025:83, Ju2025/01510, DNR 2025-KS-432.

Ärendet i korthet

Regeringen beslutade den 26 september 2024 att utse en särskild utredare med uppdrag att analysera frågor om tiggeri i Sverige (dir. 2024:91). Utredningen har haft i uppdrag att analysera behovet av åtgärder för att motverka tiggeri och att, oavsett överväganden i övrigt, lämna ett författningsförslag på ett nationellt förbud mot tiggeri.

Justitiedepartementet har i remiss av SOU 2025:83 ”Ett nationellt förbud mot tiggeri” bjudit in ett urval av kommuner, offentliga myndigheter, domstolar, intresseorganisationer etc. att lämna synpunkter på betänkandet.

Staffanstorps kommun är en av dessa instanser. Remissvar ska ha inkommit till Justitiedepartementet senast den 3 november 2025.

Sammanfattning

Staffanstorps kommun tillstyrker utredningens förslag om författningsändringar vid ett införande av ett nationellt förbud.

Staffanstorps kommun delar inte utredarens bedömning - att ett nationellt förbud mot tiggeri inte behövs då tiggeriet minskat i omfattning och inte längre kan sägas utgöra ett allmänt samhällsproblem.

Staffanstorps kommun delar inte utredarens slutsats att tiggeri i huvudsak är att anse som en kommunal angelägenhet eller att rådande ordning ger flexibilitet.

Utredningens bedömningar och förslag i korthet

Den särskilde utredarens överväganden har lett denne till slutsatsen att det inte finns något behov av att införa ett nationellt förbud mot tiggeri. Skälen för detta anges till att tiggeriet numera har minskat i betydande omfattning att det inte längre kan sägas utgöra ett allmänt samhällsproblem.

I utredningen dras vidare slutsatsen att den nuvarande regleringen i 3 kap ordningslagen - som har prövats i Högsta förvaltningsdomstolen - nämligen att hantera tiggeri på kommunal nivå i lokala ordningsföreskrifter är en tillräcklig och ändamålsenlig lösning. Utredningen bedömer att tiggeri i huvudsak är att anse som en kommunal angelägenhet och att den rådande ordningen innebär en flexibilitet anpassad efter varje kommuns behov som inte på samma sätt kan uppnås med ett nationellt förbud.

Utredningens förslag är att, om ett nationellt förbud införs, så ska det ske genom att en ny paragraf införs i 16 kap brottsbalken (1962:700) placerad närmast efter 16 § som anger förbud mot förargelseväckande beteende. Placeringen motiveras av att brott mot allmän ordning regleras i 16 kap i brottsbalken.

Överväganden i ärendet - sammanvägd bedömning

Staffanstorps kommun väljer att begränsa sina ställningstaganden och kommentarer till följande:

Allmänt – lagstiftningens normgivande betydelse

Staffanstorps kommun välkomnar alla steg som tas i riktning mot ett återupprättande av balansen mellan enskildas rättigheter och skyldigheter och därmed ett välbehövligt stärkande av samhällskontraktet.

Staffanstorps kommun har ett förbud mot tiggeri sedan lång tid tillbaka. Detta förbud har fungerat. Staffanstorps kommun vänder sig emot utredarens argument att ett nationellt förbud mot tiggeri inte behövs då tiggeriet minskat i omfattning och inte längre kan sägas utgöra ett allmänt samhällsproblem. Lagar är inte bara reaktioner på brott – de är också verktyg för att skapa, förstärka och skydda samhällsnormer och värderingar.

Som exempel kan nämnas att ingående av äktenskap med flera personer eller med nära släktingar är uttryckligen förbjudet i svensk lag, och i praktiken omöjligt tack vare folkbokföring och hindersprövning. På samma sätt förhåller det sig med bank- och postrån, olovlig kårverksamhet, förfalskning av sedlar och mynt och sjöröveri. Samhällelig och teknisk utveckling har lett till att dessa brott inte längre utgör ett allmänt samhällsproblem. Likväl vore det en olycklig signal att - med tillämpning av utredarens resonemang - avföra dessa brott från svensk lagstiftning.

Staffanstorps kommun delar inte heller utredarens slutsats att tiggeri i huvudsak är att anse som en kommunal angelägenhet eller att rådande ordning ger flexibilitet. Tiggeri påverkas marginellt av förvaltningsgränser. Införande av en nationell lagstiftning skulle skapa bättre förutsättningar för att garantera enhetlighet, rättssäkerhet och likabehandling.

Staten har en sammanhållande och styrande funktion

Från en kommunal horisont har vi de senaste 20 åren med stigande oro sett en bristande handlingsberedskap och en valhant hantering från den nationella nivån av olika utmaningar mot samhället. Staten har gjort för lite och för sent för skyddet av medborgarnas liv och hälsa under Coronapandemin, mot den gängrelaterade våldsbrottsligheten, för totalförsvaret och försörjningsberedskapen efter Rysslands anfallskrig mot Ukraina, för energioberoende och kapacitetssäkring i de nationella elnäten, för det långsiktiga vidmakthållandet av en modern, säker och tillförlitlig trafikinfrastruktur.

Att kommuner och regioner under många år tvingats fylla de tomrum som staten lämnat efter sig är inte ett uttryck för ”flexibilitet”. Snarare har det handlat om en tvingande nödvändighet för kommuninvånarnas bästa.

6.4.2 Lagförslag

Utredningens förslag

Utredningens förslag är att, om ett nationellt förbud införs, så ska det ske genom att en ny paragraf införs i 16 kap brottsbalken (1962:700) placerad närmast efter 16 § som anger förbud mot förargelseväckande beteende. Placeringen motiveras av brott mot allmän ordning regleras i 16 kap i brottsbalken. Den förslagna paragrafen ska benämnas 16 a § och innebär förbud för en person, att på allmän plats, tigga för sin försörjning. På följden ska vara böter.

Staffanstorps kommuns ställningstagande

Staffanstorps kommun tillstyrker utredningens förslag om författningsändringar vid ett införande av ett nationellt förbud.

Staffanstorps
kommun

[4]

Kommunstyrelsens ordförande föreslår med hänvisning till ovanstående att föreliggande skrivelse i ärende 2025-KS-432 sänds till Justitiedepartementet som Staffanstorps kommuns svar på remiss ”Ett nationellt förbud mot tiggeri” (SOU 2025:83).

Underlag

Ordförandeskrivelse – Staffanstorps kommun yttrande SOU 2025:83 2025-08-29 (denna skrivelse)

Remiss: Ett nationellt förbud mot tiggeri, SOU 2025:83

Christian Sonesson

Kommunstyrelsens ordförande

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:

Justitiedepartementet

Kommunstyrelseförvaltningen/Kansliet

För kännedom:

Samtliga nämnder och förvaltningar inom Staffanstorps kommun